

Samsun sahil demiryolları Türk anonim şirketinden satın alınacak hisse senetleri hakkında $\frac{1}{397}$ numaralı kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe Eecümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{1007}$

7-3-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Samsun sahil demiryolları Türk anonim şirketinden satın alınacak hisse senetleri hakkında Maliye vekâletinden yazılıp İcra vekilleri Heyetinin 23/1/929 tarihli içtimainda Yüksek meclise arzı kararlaştırılan Kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim kılınmıştır .

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'ar buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Samsun sahil demiryolları anonim Şirketi ile müessislerinden nemli zade mahdumları tarafından vaki olan müracatta mezkûr şirket namına işbankasından olbaptaki kanun mucibince üç yüz bin liralık istikraz aktine hazinece kefalet olunması ve buna mukabil mezkûr hattın 250 000 lira kıymetindeki hisse senedatının 150 000 liraya Hükûmete devrini ve nizamnamei mahsusu mucibince tahsisat masrafına zam olunan yüzde on beşlerden atı için feragati ve yüz müessis hisse senedinin bilâbedel hazineye terki bitteklif kabul olduğu taktirde hattın tamamına ve bilcümle alât ve edevatına Hükûmetçe ipotek vazına muvafakat edilmektedir.

Teklifi vakiin Hükûmetçe takip edilmekte olan şimendifer siyasetine muvafakati bedihi olup mezkûr şirkete 300 000 liraya kadar kefalet olunması da 28 mayıs 928 tarih ve 1336 numaralı kanun iktizasından bulunmasına binaen kefalet muamelesi ifa edilmiş ve hattın sermayesinin bir kısmı mühimmine de Hükûmetin iştiraki bulunmuş olduğundan mezkûr 150,000 liralık hisse senedatının mübayaası halinde Hükûmet hattın hemen msfından ziyadesine sahip olacak ve bu takdirde memleketin vaziyeti iktisadiyesine göre hattın inşa ve inkişafı temin edilmiş olacağından teklifi vaki muvafık görülmüş ve keyfiyeti mübayaanın istilzam eylediği masarifin Nafia bütçesinin 13 üncü faslın tasarruf edilecek tahsisattan tesviyesi mümkün bulunmuş olmakla merbut kanun lâyihası tanzim ve takdim kılınmıştır efendim.

T. B. M. M.

Nafia Encümeni

Karar № 2

Esas № $\frac{1}{397}$

4-3-1929

Nafia Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Samsun sahil demir yolları hisse senedatının mübayaası hakkında Baş Vekâleti Celilenin $\frac{6}{1007}$ sayılı ve Riyaseti Celilenin $\frac{1}{397}$ sayı ile encümenimize muhavvel evrakına merbut kanun lâyihası üzerine Maliye ve Nafia Vekilleri Beyfendiler hazır olduğu halde tetkikat icra edildi.

Samsun sahil demir yolları münbit ve mahsuldar bir kıta dahilinde bulunduğundan Hükümet bu hattın müteşebbislerini ve bu hususta teşkil edilen şirketi teşvikan mukaddema mısfindan fazla hisse senedatın satın aldığı gibi geçen senede şirketin (300 000) lira istikraz etmesi için kefalette bulunmak suretile muavenet etmiştir.

Fakat şirket bu muavenetlerle de hattı Çarşambadan ileri götürememiş ve binaen aleyh hattın ileri doğru temdit olunabilmesi ve Samsud demir yolları idaresile bu hat idaresinin tevhit edilerek masarifin tenkis ve varıdatın tezayüdünün ve bu suretle hattın inkişafı atisinin temini için Hükümetin bu hatta sahip olması lüzumuna encümenimiz kani olmuştur.

Hükümetçe tanzim kılınan layihayı kanuniye de bu maksadı istihdaf etmekle beraber bazı hissedarlar yedindeki (250 000) liralık hisse senedatım yüz elli bin liraya ve müeassis hiselerinin bila bedel alınması gibi menafiin de temin edilmiş olduğuna nazaran lâyihai kanunienin aynen kabulü ile bermucibi havale Butçe encümenine tevdiine karar verildi.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	M. M,	Na. E. R.
Asım	H. Ferit	İbrahim	M. Akif	İ. Hakkı	Osmün	Ethem
			Âza			

Bu kanun lâyihası ile Hükümet hatta sahip olamayacağından istihdaf edilen gaye husule gelmeyecektir. Bu sebeple hisse senetlerinin mübayaasına muhalifim heyeti umumiyede noktai nazarımı izah edeceğim

Asaf

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Karar № 123

Esas №

Bütçe Encümeni mazbatası

Samsun demir yollarının hisse senedatının mübayaasına dair Başvekâletten gelen 17-3-929 tarih ve $\frac{6}{1007}$ numaralı tezkareye merbut kanun lâyihasile esbabı mucibesi ve Nafia encümeni mazbatası encümenimize havale buyrulmakla Maliye ve Nafia vekilleri huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Mezkûr demir yollarının işletilmesinin daha nafi bir şekilde temini ve iktisadi mülahazat noktai nazarından mümkün olduğu kadar daha ileriye temdit ve tevsii idaresinin takviyesine mütevakıf olup binaenaleyh mevzuu bahs (250) bin lira kıymeti itibariyesinde bulunan hisse senedatının maktuan ve azamî 150 bin liraya kadar ve diğer hisse senedatının da eshabının arzu ve muvafakatleriyle satın alınması ve bu suretle şirketin ve hattın devlet demir yolları idare ve nazareti altında inkişafının temini encümenimizce de muvafık görülerek layihai kanuniye

aynen kabul edilmiş olmakla mustacelen müzakere olunmak ricasile Heyeti Celilenin nazarı tasvibine arz olunur. 1 - 6 - 929

Sivas	Bursa	Kütahya	İsparta	Aydın	R. V.
Rasim	D. İbrahim Lütfi	Niyazi Asım	Mükerrem	Mühendis Mitat	İstanbul
			Tokat	Samsun	Fuat
			O. Şevki	Âdil	Erzurum
					N. Atuf

Hükümetin teklifi

Samsun sahil demir yolları hisse senedatının mübayaasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Samsun Sahil demir yolları Türk anonim şirketinin beheri on lira kıymetinde bulunan yirmi beş bin hisse senedinin maktuan yüz elli bin liraya kadar mübayaasına mevzuat verilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince mübayaaya olunacak hisse senetlerinin bedeli Devlet demir yolları ve limanları idare-i umumiyesi bütçesinin 13 üncü inşaat, tesisat, malzeme ve istikşafat, kontrol masarifi ile işletmeye açılacak hatlar masarifi umumiyesi tahsisatından yapılacak tasarruftan tesviye edilecektir.

MADDE 3 — İşbu hatta ait olup ahali yedinde bulunan diğer hisse senedatının da bedelleri Devlet demir yolları 928,929,930 senesi bütçeleri tasarrufatından verilmek üzere mübayaasına mevzuat verilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

6-3-929

Mf. V.	Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
H. Vasıf	Ş. Saracoğlu	D. T. Rüşti	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
				S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.
				D. Refik	M. Rahmi	Recep